

faa høie Lønningstillæg. Det ærede Medlem fra Bræstø Amts 6te Valgkreds (Vosjen) har selv udtalt i Dag, at Ministeren paalagde Kommunerne at udrede saadanne Lønningstillæg paa samme Tid, som Befolkningen døde en Del med at udrede de bestaaende Skatter, men at det ærede Flertal endda gaar høiere, det er helt besynderligt. For et Par Aar siden har man Exempler paa, at Flertallet i denne Sal ogsaa var høistbydende. For et Aar siden gif man ogsaa her høiere end i Landstinget, nemlig da den provisoriske Lov skulde afløses. Da var Lønningstillæget stemt ud derovre, men her blev det stemt ind igjen. Det er ikke nogen rigtig Fremgangsmaade, Flertallet bruger. Jeg haaber, at de Herrer ville tage Hensyn dertil ved Finantslovens Behandling. Jeg omtalte ogsaa i Fjor, da de vilde afløse Provisoriet med denne Forhøielse, at det kunde være godt, at Befolkningen kom til at give Løerpenge, thi saa vilde der maaste ogsaa blive sørget for, at Valgretten brugtes paa en fornuftig Maade. Jeg kan nemlig ikke anse det for fornuftigt, at vort Skolevesen er ordnet saaledes, som det nu er. Et af de vigtigste Punkter er, at Befolkningen selv kan vælge Lærerne og ogsaa afstedige dem i ethvert Distrikt for sig. Saa længe vi ikke have den Ret, synes jeg, det er rimeligt, at vi ogsaa holde paa et noget ringere Tilleg til Lærerne. Thi, som jeg har sagt før, der skal Noget for Noget, naar Benstaf skal holdes. Jeg har ikke villet tilbageholde denne lille Bemærkning, for at der kunde blive taget Hensyn dertil under Finantslovens Behandling. Det tror jeg, er den rette Maade at tænke over saadanne Forhold; man bør ikke gaa saa vidt. Hvad de Ændringsforslag angaar, som ere stillede af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), skal jeg stemme derfor og opfordre Andre til at gjøre det Samme. Hvis de ikke vedtages, skal jeg afholde mig fra at stemme.

Berg: Da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg søge at fatte mig saa kort som muligt angaaende den foreliggende Sag. Det forekommer mig, at Debatten i forskjellige Retninger er gaaet lidt udenfor det egentlige Spørgsmaal, hvorledes Folkethinget stiller sig lige overfor den Foranstaltning af den nuværende ærede Kultusminister, som er omtalt i Forslaget til Beslutning. Jeg har ingen Andel i dette Forslags Fremkomst, hverken med Hensyn til Indhold, Form eller Tidspunktet for Forhandlingen; men jeg har imidlertid Intet at indvende imod, at Sagen er kommen til Forhandling. Jeg tror, det er et Spørgsmaal, som ligger saa nær, at vi meget godt kunne forhandle det. Forslagets egentlige Betydning skulde vel imidlertid være en politisk, dets Betydning skulde være at udtale vor Stilling med Hensyn til denne Sag lige overfor Kultusministeren, og i den Henseende vil jeg erligt talt indrømme, at jeg ikke

tillægger en Beslutning af Folkethinget under de nuværende politiske Forhold den Bægt lige overfor det nuværende Ministerium efter hele Folkethingets Stilling til dette Ministerium, som jeg finder, at den burde have, og at jeg derfor ikke kan vente mig den Virkning af en saadan Beslutning, som den efter min Mening fortjener. Jeg er ikke tilfreds med Forslagets Form; mig forekommer det nemlig, at den er for svag, for mild, som den ærede Forslagsstiller selv sagde. Den udtrykker efter min Mening hverken tilstrækkeligt den Misfornøielse, som er tilstede omkring i Landet overfor Regjeringens Foranstaltninger, forsaavidt Sagen skal tages fra den Side, eller strengt nok den retlige Opfattelse af det paagældende Spørgsmaal. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad) synes at være kommet til den Anskuelse, at vi her i Folkethinget ikke havde Lov til at have en Mening om, hvorvidt det, som Regjeringen foretager sig, er lovligt eller ikke, at vi ikke tør tage en Beslutning om, hvorvidt vi anse denne eller hin Foranstaltning af en Minister for lovlig eller ikke. Naar vi ikke kunne det, forekommer det mig ogsaa, at han deraf sluttede, at da var det ikke af noget videre Værd at misbillige en saadan Foranstaltning; men efter denne Logik kunne vi jo komme til at være fuldstændig neutralt overfor alle Ministrenes Handlinger og ikke gjøre Andet end betrå dem til vore Domstole. Nu skal jeg indrømme, at det ærede Medlem tog et vist Forbehold paa Grund af sin Stilling indenfor denne Sag; men for saa vidt jeg hørte ham, var hans Indlæg dog efter mit Skøn nærmest et juridisk Responsum til Fordel for den ærede Kultusministers Stilling, og det undgik ikke min Opfattelse, at hans Tale havde det Indhold. Jeg vil derfor give det ærede Medlem for Sørg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) Ret i, at selv om man siger, at man maa tilbageholde sin Mening om en Sag, kan man tilbageholde denne sin Mening om Kjernen og saaledes gaa uden om Kjernen i Slynninger og Bendinger, at man dog meget godt derved faar betegnet sin Stilling til selve Kjernen. Har jeg taget feil, skulde det være mig hjært. Vilde det ærede Medlem blot give et politisk Indlæg til Fordel for den ærede Minister paa Grund af hans politiske Slægtkab med ham, og har han viist, at han kunde juridisk holde sig fuldstændig udenfor Sagen, da skulde det være mig meget hjært. Man har opfattet det Spørgsmaal, om det er heldigt, at Domstolene ere stillede saaledes som hos os i vort Statsliv, om det er heldigt at have Valgbarhed for Dommere. Deraf skal jeg selvfølgelig ikke komme ind, og derpaa tør jeg ikke komme ind her. Jeg vender altsaa tilbage til Sagen, og da er det min Opfattelse, som jeg tidligere har havt Leilighed til at udtale overfor den ærede Kultusminister, at han er gaaet udenfor Skolelovgivningens